

handlingsmæssige virksomhed). Der henvises herom nærmere til 1989-betænkningen, s. 48-50.

Ved den administrative regulering af straffuldbyrdelsen er udgangspunktet, at der ikke bør være andre restriktioner i de indsattes tilværelse end sådanne, der er nødvendige for gennemførelse af den frihedsberøvelse, som dommen går ud på.

Efter fuldbyrdelsesbekendtgørelsens § 19, stk. 1, har de indsatte adgang til at udøve deres almindelige borgerlige rettigheder i det omfang, frihedsberøvelsen ikke i sig selv afskærer dem herfra. Begrænsninger i de indsattes adgang til at udøve almindelige borgerlige rettigheder kan kun foretages af hensyn til gennemførelsen af frihedsberøvelsen. Efter § 19, stk. 2, er de indsatte i institutionen undergivet straffelovgivningens regler og skal overholde alle bestemmelser, som omfattes heraf, og efter § 19, stk. 3, skal de indsatte overholde de bestemmelser, som institutionens leder har fastsat af ordens- og sikkerhedshensyn. Endelig skal de indsatte efter § 19, stk. 4, i forholdet til personalet og medindsatte anvende en almindelig god omgangstone og følge personalets anvisninger. Der henvises herom nærmere til 1989-betænkningen, s. 103-106.

4.2.2. Straffelovrådets forslag

Om arbejdsgruppens overvejelser henvises til 1989-betænkningen, s. 50-51, 107, 645, jf. §§ 3 og 4 i arbejdsgruppens lovudkast, og s. 680-681, og om Straffelovrådets overvejelser henvises til 1998-betænkningen, s. 97, jf. §§ 3 og 4 i rådets lovudkast, og s. 146-150.

Straffelovrådet er enig i, at der i straffuldbyrdelsesloven bør optages bestemmelser om hovedformålene med straffuldbyrdelsen, og rådet foreslår derfor, at der som § 3 i rådets lovudkast indsættes en bestemmelse, hvorefter fuldbyrdelse af en straf skal ske med fornøden hensyntagen til såvel straffens gennemførelse som til behovet for at hjælpe eller påvirke den dømte til at leve en kriminalitetsfri tilværelse.

Rådet finder også, at straffuldbyrdelsesloven bør afspejle, at indsatte har adgang til at udøve deres borgerlige rettigheder i det omfang, frihedsberøvelsen ikke i sig selv afskærer dem herfra, og at en frihedsberøvelse således alene tilsigter at være et indgreb i lokalfriheden for den enkelte dømte og skal gennemføres på en måde, der tilgodeser humane og medmenneskelige hensyn.

Som det fremgår af fuldbyrdelsesbekendtgørelsens § 19, stk. 2-4, jf. pkt. 4.2.1. ovenfor, er gennemførelse af frihedsstraf dog ikke mulig uden begrænsninger i den indsattes almindelige rettigheder. Hensynet til kri-

minalforsorgens sikkerhedsmæssige og ordensmæssige virksomhed vil særlig ofte være hensyn, der kan og må begrunde en fravigelse af det nævnte udgangspunkt. En sådan fravigelse sker efter rådets opfattelse bedst ved konkrete bestemmelser i straffuldbyrdelsesloven og ikke ved en generel bestemmelse svarende til § 19, stk. 3, i fuldbyrdelsesbekendtgørelsen.

Ved afgrænsningen af de tilfælde, hvor der i rådets lovudkast gives mulighed for at gøre indgreb af »sikkerhedsmæssige hensyn«, tager rådet i lighed med arbejdsgruppen udgangspunkt i, at formålet med kriminalforsorgens sikkerhedsmæssige virksomhed er at fastholde frihedsberøvelsen ved at forebygge og forhindre, at de indsatte undviger, og at forebygge kriminalitet ved at modvirke, at indsatte begår kriminalitet under afsoningen, f.eks. i form af trusler eller vold mod personale eller medindsatte, fængselsoptøjer, handel med og indsmugling af narkotika og lignende i forbindelse med besøg eller udgang, jf. herved 1989-betænkningen, s. 106.

Udtrykket »ordensmæssige hensyn« sigter i første række til foranstaltninger mod brand, tingsødelæggelse, støj, sundhedsfarlige forhold, arbejdsskader og lignende miljøfarlige forhold samt foranstaltninger til opretholdelse af et fysisk og psykisk godt miljø og trivsel i vid forstand såvel mellem de indsatte indbyrdes som i forhold til personalet, jf. 1989-betænkningen, sm.st.

På den baggrund foreslår rådet, at der som § 4 i rådets lovudkast indsættes en bestemmelse, hvorefter der ikke under fuldbyrdelsen af straf må pålægges en person andre begrænsninger i tilværelsen end sådanne, der er fastsat ved lov eller er en følge af selve straffen.

§§ 3 og 4 i rådets lovudkast indebærer ikke ændringer i forhold til de nugældende regler og praksis vedrørende almindelige bestemmelser om fuldbyrdelse af straf.

4.2.3. Justitsministeriets overvejelser

Justitsministeriet kan tiltræde Straffelovrådets udkast til almindelige bestemmelser om fuldbyrdelse af straf. Lovforslaget er udformet i overensstemmelse hermed, jf. §§ 3 og 4.

5. Fængselsstraffe

5.1. Almindelige bestemmelser

5.1.1. Gældende ret

5.1.1.1. Straffeloven bygger på en forudsætning om, at der er indrettet institutioner til fuldbyrdelse af frihedsstraf, men indeholder ikke bestemmelser her-